

**UCHWAŁA NR XVIII/258/2026
RADY GMINY TARNÓW**

z dnia 20 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w Gminie Tarnów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 poz. 1153, ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214, ze zm.), Rada Gminy Tarnów uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w Gminie Tarnów dotyczący realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Tarnów

Wiesława Mitera

Gminny Program Oślonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026

Wstęp

Gminny Program Oślonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą Tarnów zachodzące procesy demograficzne prowadzące do starzenia się społeczeństwa. Jest również elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz osób starszych, niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań, które mogą zapewnić możliwość bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, będzie obejmować osoby starsze w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program wykorzystuje pojawiające się nowe technologie, w tym m. in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad osobami starszymi. Obecne rozwiązania technologiczne dają możliwość m. in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To dobre rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Jednocześnie może stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci ww. usług.

Ponadto w ramach programu mogą zostać zorganizowane usługi sąsiedzkie obejmujące pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Podstawa prawna programu

Niniejszy dokument stanowi program oślonowy w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 r. poz. 1214) oraz został przygotowany w związku z ustanowieniem przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programu wsparcia finansowego gmin w 2026 r. „Korpus Wsparcia Seniorów” ze środków pochodzących z budżetu państwa w formie dotacji celowej.

Cele programu

Głównym celem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów poprzez zwiększenie tzw. „opieki na odległość”. Jednocześnie program jest odpowiedzią na potrzeby seniorów i wsparciem gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. „Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub stale wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności nad osobami samotnymi. Gwarantuje system bieżącego monitorowania stanu zdrowia seniora w miejscu zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.

Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć wzrost liczby osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko starzejącego się społeczeństwa niesie za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia seniorów. Zjawisko to dotyczy również Gminy Tarnów. Zauważalna jest tendencja wzrostowa liczby osób starszych powyżej 60 roku życia na terenie Gminy Tarnów, co przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba ludności na terenie Gminy Tarnów	Liczba osób w wieku 60 lat i więcej na terenie Gminy Tarnów
2020	25 664	5 449
2021	25 732	5 577
2022	25 790	5 725
2023	25 844	5 946
2024	25 896	6 112
2025	25 916	6 666

Stan na dzień 31 grudnia 2025 r.

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie wynika, że na terenie gminy około 50 osób starszych, niepełnosprawnych i schorowanych w wieku powyżej 60 lat ma problemy z wykonaniem podstawowych czynności dnia codziennego. Trudności te związane są z podeszłym wiekiem, złym stanem zdrowia oraz brakiem możliwości zaspokojenia potrzeby w wyżej wymienionych sferach przez najbliższą rodzinę. Osoby te nie mają możliwości zaspokojenia potrzeb związanych z opieką z uwagi na brak wystarczających środków finansowych. Posiadają one, co prawda dochody przekraczające kryterium ustawowe kwalifikujące do pomocy społecznej ale zrealizowanie podstawowych, niezbędnych wydatków na żywność oraz leki uniemożliwia poniesienie dodatkowych kosztów związanych z opieką.

Wraz z wiekiem osób zwiększa się konieczność korzystania z pomocy osób drugih w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych lub wprowadzenia opieki nad osobami przewlekle chorymi, których stan zdrowia nie wymaga leczenia w warunkach szpitalnych, natomiast powoduje występowanie ograniczenia samodzielnego funkcjonowania w swoich domach. Osoby te wymagają codziennej opieki i pielęgnacji.

Niskie dochody seniorów, długotrwałe choroby, zależność od innych osób, a także znaczące wydatki na leczenie i bieżące utrzymanie nie pozwalają im na korzystanie z usługi tzw. „opieki na odległość”. W związku z tym Gmina Tarnów zapewniając potrzebującym seniorom wsparcie wpływa na poprawę ich bezpieczeństwa oraz jakości życia.

Podmiot realizujący program

Program będzie realizowany i koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

Adresaci programu

Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2026 r.
2. Wydatki w ramach programu będą kwalifikowane jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania, tj. od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2026 r. W przypadku zawarcia umowy, między gminą a wojewodą, po dniu 1 stycznia 2026 r., istnieje możliwość zrefundowania wydatków poniesionych w związku z realizacją programu od dnia 1 stycznia 2026 r.
3. Do programu kwalifikowane będą osoby w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Tarnów, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
4. Do programu można zakwalifikować także osoby, które mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.
5. W ramach realizacji programu, Gmina Tarnów realizuje usługi wsparcia w formie Modułu II:

MODUŁ II:

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób w wieku 60 lat i więcej przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Cele szczegółowe Modułu II:

Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób w wieku 60 lat i więcej poprzez:

- a) dofinansowanie zakupu lub dzierżawy oraz kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa;
- b) dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w latach 2022–2025.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Samorząd gminny dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa.

Krok 2. Samorząd gminny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu lub dzierżawy tzw. opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu

u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już opaskami lub innymi urządzeniami bezpieczeństwa zakupionymi w ramach wcześniejszych edycji programu „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Krok 3. Samorząd gminny koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Realizacja programu będzie polegała na zapewnieniu dostępu do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- 1) przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- 2) detektor upadku,
- 3) czujnik zdjęcia opaski,
- 4) lokalizator GPS,
- 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa jest połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób starszych jest prosta w obsłudze, np. posiada tylko jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie lub wezwać służby ratunkowe.

W ramach realizacji programu można wybrać zlecenie realizacji usług sąsiedzkich organizacjom pozarządowym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), jak również wykonywać je samodzielnie tj. przez pracowników ośrodka pomocy społecznej w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup lub dzierżawa opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie, zgodnie z przyjętym w danej jednostce regulaminem wynagradzania, dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby osób w wieku 60 lat i więcej w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek),
- zakup nowych urządzeń dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata lub niekwalifikujący się do naprawy ze względu na stan techniczny),
- koszty napraw pogwarancyjnych (jeżeli koszt naprawy nie przewyższa kosztu zakupu nowego sprzętu).

Monitoring programu

Z realizacji Gminnego Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 zostanie sporządzone sprawozdanie końcowe i zostanie przekazane do wojewody w terminie do dnia 29 stycznia 2027 r.

Sprawozdanie będzie uwzględniać dane:

w tym m. in.:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach Modułu II,
- koszt realizacji usługi wsparcia w ramach Modułu II,
- poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.